

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi hyvinvointialueesta annetun lain ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain 2 ja 17 §:n muuttamisesta

Jari Sanaskoski
Tilintarkastuspäällikkö, JHT
Valtiontalouden tarkastusvirasto

4.10.2024

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

- Asiantuntijalausunto- ja -kuulemispyyntö sosiaali- ja terveysvaliokunnan kokoukseen 4.10.2024.
- Tiivistelmä Valtiontalouden tarkastusviraston näkemyksistä koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laeiksi hyvinvointialueesta annetun lain ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain 2 ja 17 § :n muuttamisesta.

Ennakollisen talouden ohjauksen menettely

- Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan lisättäväksi hyvinvointialuelakiin 13 b § , jossa säädettäisiin hallitusohjelmaan kirjatusta ennakollisen talouden ohjauksen menettelystä. Ehdotetun 13 b § :n mukaan **valtiovarainministeriö voisi käynnistää ennakollisen talouden ohjauksen menettelyn hyvinvointialueen kanssa pykälässä lueteltujen kriteerien täyttyessä.**
- VTV toteaa, että esitetyt **säädösmuutokset ovat kannatettavia hyvinvointialueiden taloudenhoidon ja rahoituksen riittävyyden seuraamiseksi ja arvioimiseksi** sekä yhteisen käsityksen luomiseksi haastavassa taloudellisessa tilanteessa olevan hyvinvointialueen ja ministeriöiden kesken.
- Säädösehdotukset **varmistavat osaltaan sitä, että heikentynyttä taloustilannetta korjaaviin toimiin ryhdytään ajoissa ja** siten vältytään laajakantoisemmilta hallintotoimilta sekä ennen kaikkea **turvataan hyvinvointialueen lakisääteisten palvelujen toteutuminen koko maassa.**

Arviointimenettely

- Hyvinvointialuelain 123 §:n mukaan **valtiovarainministeriö voi käynnistää hyvinvointialueen arviointimenettelyn säädettyjen taloutta kuvaavien tunnuslukujen raja-arvojen täyttyessä** sekä lainanottovaltuuden tai lisärahoitusta koskevien edellytysten perusteella. Lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 27 §:n mukaan **sosiaali- ja terveysministeriön aloite käynnistää arviointimenettelyn, jos on osoittautunut, että hyvinvointialueen kyky järjestää sosiaali- ja terveydenhuolto on ilmeisesti vaarantunut muutoin kuin tilapäisesti.**
- Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi 123 §:n 4. momenttia siten, että **arviointimenettely voitaisiin käynnistää jo sen jälkeen, kun hyvinvointialueelle on myönnetty lisärahoitusta ensimmäisen kerran.** Hallituksen esitysluonnoksen mukaan arviointimenettelyssä käsiteltäisiin myös aina mahdollisuus hyvinvointialueiden yhdistymiseen.
- VTV:n näkemyksen mukaan **arviointimenettelyyn ehdotetut muutokset ovat kannatettavia ja voimassa olevia säädöksiä täsmentäviä.**

Lainanottovaltuus

- Hyvinvointialueiden lainanottovaltuudesta säädetään hyvinvointialuelain 15 §:ssä. **Hallituksen esityksessä ehdotetaan 15 §:ään lisäystä, jonka mukaan lainanottovaltuuden tulee kattaa myös investointeja vastaavat sopimukset.**
- VTV toteaa, että esitetty tarkennus on johdonmukainen. **Pitkäaikaiset sopimukset on tarkoituksenmukaista rinnastaa investointeihin.**

Kiitos!

Tack!